Colegiul National "Mihai Viteazul"

Atestat la Informatica

chatbox

Elev: Vijiala Tudor-Gabriel Profesor indrumator:
STAN
MIHAELA-VERONICA

1 Introducere

Chatbox este un serviciu de mesagerie Web.

Figura 1: Interfata modulului de mesagerie

Inspiratie pentru acest proiect sunt serviciile de mesagerie instantanee precum Y!Messenger, Google Talk sau Facebook Messenger, pentru a numi cateva.

Figura 2: Servicii de mesagerie digitala

In prezent, Chatbox poate fi accesat la adresa penultim.ddns.net/chatbox.

2 Resurse logice

Resursele logice sunt componentele software ale calculatorului, care au functii de administrare a resurselor si a datelor.

In cazul proiectului **Chatbox**, acestea reprezinta mijlocul prin care pagina web este programata, monitorizata si administrata.

2.1 Sistemul MySQL

MySQL¹ este cel mai folosit SGBD² open-source, la ora actuala. Produs initial de compania suedeza MySQL AB și distribuit sub Licența Publică Generală GNU¹6, in prezent MySQL este dezvoltat de Corporatia Oracle.

Ca instrument de management pentru bazele de date MySQL este folosita o aplicatie PHP numita phpMyAdmin.

2.2 Limbajul PHP

Limbajul de programare PHP³ este folosit pe scară largă în dezvoltarea paginilor și aplicațiilor web.

Se folosește în principal înglobat în codul HTML, dar poate fi utilizat si pentru programarea aplicatiilor CLI (linie de comanda).

PHP este disponibil sub Licența PHP și Free Software Foundation îl consideră a fi un software liber 16 .

2.2.1 Libraria PDO

PHP Data Objects⁴ este o componenta PHP ce permite accesarea unor SGBD din programe PHP. **Chatbox** foloseste in mod exclusiv componenta PDO pentru accesarea bazei de date.

2.2.2 Libraria Ratchet

Websocket⁵ este un protocol ce furnizeaza o conexiune duplex prin o legatura TCP. Tehnologia Websocket a fost dezvoltata odata cu initiativa de inovare HTML5.

Folosind tehnologia Websocket, se pot trimite date in timp real intre client si server. **Chatbox** foloseste acest protocol pentru transmiterea instantanee a mesajelor si a datelor.

 ${\rm Ratchet}^6$ este o librarie ce permite utilizarea protocolului Websocket, in limbajul PHP.

2.3 Limbajul JavaScript

JavaScript (sau ECMAScript) este un limbaj de programare orientat pe obiecte⁷, ce ruleaza in browserele utilizatorilor.

Limbajul este binecunoscut pentru folosirea sa în construirea siturilor web. În ciuda numelui și a unor similarități în sintaxă, între JavaScript și limbajul Java nu există nicio legătură.

2.3.1 Tehnica AJAX

O tehnică de construire a paginilor web tot mai întâlnită în ultimul timp este AJAX, abreviere de la "Asynchronous JavaScript and XML". Această tehnică constă în executarea de cereri HTTP în fundal, fără a reîncărca toată pagina web, și actualizarea numai anumitor porțiuni ale paginii.

Chatbox foloseste tehnica AJAX pentru a incarca o multitudine de elemente, precum mesajele text primite sau lista de utilizatori activi.

2.3.2 Libraria jQuery

jQuery⁸ este o platformă de dezvoltare JavaScript, concepută pentru a ușura și îmbunătăți procese precum traversarea arborelui DOM⁹ în HTML, managementul evenimentelor, animații și cereri tip AJAX.

2.3.3 Libraria chart.js

Chart.js¹⁰ este o librarie JavaScript ce permite afisarea unor grafice in mod dinamic. Graficele sunt redimensionate, la nevoie, dupa marimea ecranului clientului.

Proiectul **Chatbox** foloseste chart.js pentru afisarea rezultatelor numerice a unor interogari SQL si pentru vizualizarea de statistici.

2.3.4 Libraria Bootstrap

Bootstrap este cel mai popular framework de HTML, CSS, si JS dedicat dezvoltarii proiectelor Web.

Bootstrap permite aranjarea elementelor grafice intr-un mod potrivit marimii ecranului vizitatorului. Astfel, site-ul va fi afisat satisfacator atat pe calculatoare Desktop, cat si pe tablete si telefoane.

2.4 Limbajul Python

Python este un limbaj de programare dinamic multi-paradigmă 12 , creat în 1989 de programatorul olandez Guido van Rossum 13 .

Python pune accentul pe curățenia și simplitatea codului, iar sintaxa sa le permite dezvoltatorilor să exprime unele idei programatice într-o manieră cât mai clară și mai concisă.

Generatorul de date folosit de **Chatbox** este implementat in Python 3.

2.5 Despre serverul Linux

Codul proiectului **Chatbox** este rulat pe un calculator personal *HP Compaq* 6005 Pro care serveste, printre altele, drept server web. Sistemul are urmatoarele caracteristici:

• Procesor: AMD Athlon II X2 2.8GHz

Memorie: 2GB RAM DDR3
Hard Drive: 2TB, Samsung
Placa de retea: 100Mbps
Sistem de operare: Debian 8

Pentru a dispune de o adresa permanenta a acestui server, am folosit serviciile de DNS dinamic ale firmei NoIP¹⁴.

2.5.1 Sistemul de operare Debian 8

Debian¹⁵ este un sistem de operare compus din software liber¹⁶, și o distribuție populară și foarte influentă între distribuțiile GNU/Linux.

Versiunea 8 a sistemului de operare este cunoscuta in prezent sub numele de testing. Pachetele de software pentru versiunea testing sunt, dupa cum sugereaza si numele, in curs de testare. Totusi, sunt destul de stabile pentru modul in care este utilizat acest sistem.

2.5.2 Serverul HTTP Apache 2

Apache este un server HTTP open-source. Acesta reprezinta standardul in industria de web hosting, fiind cel mai folosit server HTTP, fiind folosit de 53.34% din site-urile web¹⁷.

2.5.3 Sistemul de monitorizare daemontools

Daemontools ¹⁸ este o colectie de unelte software folosite pentru controlul si monitorizarea serviciilor UNIX.

Daemontools este folosit de **Chatbox** pentru a monitoriza serverul de *websockets* si a-l reporni in eventualitatea unei erori.

2.6 Procesorul LaTeX

Acest document a fost compus folosind sistemul LaTEX care permite prepararea acestuia pentru tipărire în format electronic, cu ajutorul limbajului de programare TEX.

3 Descrierea proiectului

Chatbox a fost conceput ca un mijloc de a invata atat despre programarea Web in general, cat si despre sistemele de transmitere de date, in timp real.

3.1 Baza de date

Sistemul **Chatbox** stocheaza in baza de date toate detaliile interactionarii utilizatorilor cu acesta. Informatiile sunt atat functionale (continutul trimise), cat si statistici (ce sistem de operare a fost folosit pentru autentificarea unui utilizator).

Schema bazei de date MySQL este compusa din 3 tabele: utilizatori, sesiuni si mesaje.

Structura tabelelor este urmatoarea:

Tabel	Nume	Tip	Observatii
	id	bigint(20)	PK: identificator numeric
utilizatori	nume	tinytext	numele utilizatorului
	hash	varchar(512)	hash-ul parolei ¹⁹
	$data_ire$	datetime	data inregistrarii
	activ	tinyint(1)	1 - activ, 0 - inactiv
sesiuni	$id_sesiune$	bigint(20)	PK
	cheie_sesiune	varchar(512)	
	id_utilizator	bigint(20)	FK
	inceput	datetime	momentul de log-in
	sfarsit	datetime	momentul de log-out
	adresa_ip	tinytext	
	browser	tinytext	browserul folosit
	platforma	tinytext	SO folosit
	id_mesaj	bigint(20)	PK
	$id_expeditor$	bigint(20)	FK
sesiuni	$id_destinatar$	bigint(20)	FK
	text	text	continutul mesajului
	data	datetime	momentul expedierii
	citit	tinyint(1)	1 - citit, 0 - necitit

Figura 3: Structura bazei de date

3.2 Diagrama de secvență

Unified Modeling Language (prescurtat UML) este un limbaj standard pentru descrierea de modele și specificații pentru software²⁰.

Urmatoarea diagrama descrie interactiunile dintre cele patru componente de baza ale sistemului: browserul utilizatorului, serverul Web, baza de date si serverul Websocket.

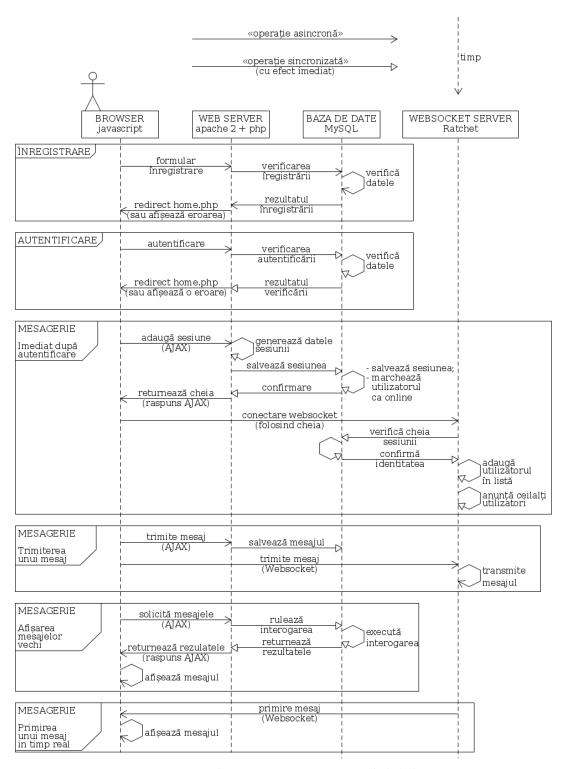

Figura 4: Diagrama de secvență pentru modulul de mesagerie

- 3.3 Sistemul de autentificare
- 3.4 Sistemul de mesagerie
- 3.4.1 Interfata
- 3.4.2 Serverul de websockets
- 3.5 Generarea si vizualizarea datelor
- 3.5.1 Generatorul de date
- 3.5.2 Vizualizarea datelor prin grafice

4 Bibliografie

- [1] MySQL http://www.mysql.com/about/
- [2] Système de Gestion de Base de Données http://ro.wikipedia.org/wiki/Sistem_de_gestiune_a_bazelor_de_date
- [3] PHP Hypertext Processor http://php.net/manual/en/intro-whatis.php
- [4] PDO: PHP Data Objects http://php.net/manual/en/intro.pdo.php
- [5] Websocket Protocol https://www.websocket.org/
- [6] Ratchet: a Websocket Library http://socketo.me/
- [7] Objects in Javascript http://www.w3.org/community/webed/wiki/Objects_in_JavaScript
- [8] jQuery: The Write Less, Do More, JavaScript Library https://jquery.com/
- [9] Document Object Model http://www.w3.org/DOM/
- [10] Chart.js: Open source HTML5 Charts http://www.chartjs.org/
- [11] Bootstrap Designed for everyone, everywhere http://getbootstrap.com/
- [12] Python https://www.python.org/about/
- [13] Python, articol Wikipedia http://ro.wikipedia.org/wiki/Python
- [14] No-IP: a Dynamic DNS company http://www.noip.com/
- [15] Debian GNU/Linux https://www.debian.org/intro/about

- [16] Software liber / Free Software https://www.fsf.org/about/what-is-free-software
- [17] June 2013 Web Server Survey http://news.netcraft.com/archives/2013/06/06/june-2013-web-server-survey-3.html
- [18] daemontools http://cr.yp.to/daemontools.html
- [19] PHP5 PASSWORD_HASH http://php.net/manual/en/function.password-hash.php
- [20] Unified Modeling Language http://www.uml.org/

Cuprins

1	Intr	roducere	1
2	Res	surse logice	2
	2.1	Sistemul MySQL	2
	2.2	Limbajul PHP	2
		2.2.1 Libraria PDO	2
		2.2.2 Libraria Ratchet	2
	2.3	Limbajul JavaScript	2
	2.0	2.3.1 Tehnica AJAX	3
		2.3.2 Libraria jQuery	3
		2.3.3 Libraria chart.js	3
		2.3.4 Libraria Bootstrap	3
	2.4	Limbajul Python	3
	2.4 2.5	Despre serverul Linux	4
	2.0	2.5.1 Sistemul de operare Debian 8	4
		2.5.2 Serverul HTTP Apache 2	4
		2.5.3 Sistemul de monitorizare daemontools	4
	2.6	Procesorul LaTeX	4
	2.0	Frocesorur Erga	4
3	Des	scrierea proiectului	5
	3.1	Baza de date	5
	3.2	Diagrama de secvență	5
	3.3	Sistemul de autentificare	7
	3.4	Sistemul de mesagerie	7
		3.4.1 Interfata	7
		3.4.2 Serverul de websockets	7
	3.5	Generarea si vizualizarea datelor	7
		3.5.1 Generatorul de date	7
		3.5.2 Vizualizarea datelor prin grafice	7
4	Bib	bliografie	8